

CURE

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

2024

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2024.
Fondacija CURE

Izdavačice
Fondacija CURE

Urednica
Stela Vuković

Lektura
Enida Čamđić

Dizajn i prelom
Tanja Ćurić

Štampa
Cober d.o.o.

Tiraž
100

FONDACIJA CURE
IZVJEŠTAJ ZA 2024. GODINU

UVOD

Fondacija CURE je feminističko-aktivistička organizacija posvećena izgradnji društva zasnovanog na ravnopravnosti, pravdi i solidarnosti. Djelujući od 7. novembra 2005. godine, CURE predano rade na unaprjeđenju prava žena i djevojčica, s posebnim fokusom na one iz marginalizovanih zajednica.

Kao antimilitaristička i antifašistička organizacija, CURE promovišu kulturu nenasilja i aktivno se suprotstavljaju svim oblicima diskriminacije. Osnažuju žene koje su često isključene iz javnog života – Romkinje, žene s invaliditetom, lezbejke, biseksualne i trans* žene, samostalne roditeljke, žene treće životne dobi i preživjele nasilja – insistirajući na njihovom ravnopravnom učeštu u svim sferama društva.

Kroz edukaciju, umjetnost, zagovaranje i ulični aktivizam, Fondacija CURE stvara prostore slobode i sigurnosti za žene i djevojke. Inovativnim pristupima i saradnjom s brojnim partnerima u BiH, regionu i иностранству, jačamo feminističke pokrete i gradimo inkluzivne zajednice.

Naš rad temelji se na stvaranju sistemskih promjena: kroz kampanje, istraživanja, neformalne obrazovne programe i kreativne inicijative promovišemo rodnu ravnopravnost, holističku sigurnost žena i aktivno učešće u političkom i društvenom životu.

Fondacija CURE se vidi kao pokretačka snaga društvene transformacije – organizacija koja povezuje, osnažuje i predvodi promjene koje vode ka društvu u kojem su žene u potpunosti ravnopravne, slobodne da odlučuju o svom životu i prisutne u svim procesima odlučivanja.

A handwritten signature in blue ink that reads "Fondacija CURE". The signature is fluid and cursive, with "Fondacija" on the top line and "CURE" on the bottom line.

MISIJA

Fondacija CURE je vodeći feministički inkubator posvećen osnaživanju, podršci i stvaranju sigurnih prostora za žene, djevojke, aktivistkinje i feministkinje. Kroz inovativne neformalne obrazovne programe, ciljna istraživanja i zagovaračke aktivnosti, radimo na jačanju mreža koje podstiču aktivno i odgovorno učešće u društvenim promjenama.

Naša misija uključuje unaprjeđenje holističke sigurnosti žena u svim sferama – ekonomskoj, socijalnoj, ekološkoj i političkoj – kako bi osigurale njihovu ključnu ulogu u izgradnji mira i stvaranju održivog i inkluzivnog ženskog pokreta. Kroz angažovanu umjetnost i aktivizam, podstičemo kritične društvene promjene i radimo na stvaranju pravednijeg i sigurnijeg društva za sve žene.

VIZIJA

Fondacija CURE teži društvu oslobođenom patrijarhalnih normi, u kojem su sigurnost, ravnopravnost i osnaživanje žena i djevojčica, posebno onih iz marginalizovanih skupina, zagarantovani. Društvo kojem težimo ne toleriše nasilje ni diskriminaciju i prepoznaže žene kao ključne pokretačice pozitivnih društvenih promjena. CURE su posvećene izgradnji snažnog, obrazovanog i međugeneracijskog ženskog pokreta koji efektivno unaprjeđuje položaj žena i zagovara holističku sigurnost, osiguravajući njihovo aktivno i ravnopravno učešće u svim društvenim procesima donošenja odluka.

Naredni strateški period omogućiće Fondaciji CURE da dodatno ojača i proširi holistički pristup sigurnosti žena, koji ne ostaje samo na suzbijanju posljedica rodno zasnovanog nasilja, već se usmjerava na obezbeđivanje društvene sigurnosti i pravde, stabilnosti zaposlenja, pristupa medicinskim uslugama koje podržavaju slobodu izbora žena, kao i osiguravanje ekološke sigurnosti, integriteta obrazovnih procesa i snažnu podršku većoj zastupljenosti žena u političkim i procesima donošenja odluka.

Ovakav sveobuhvatni model prepoznaže i uključuje interseksionalnost, osiguravajući da inicijative budu inkluzivne i prilagođene potrebama različitih žena, uključujući one iz marginalizovanih zajednica. Fondacija CURE strateški se pozicionira kao feministički inkubator, posvećen razvijanju holističkog modela koji ne samo da unaprjeđuje sigurnost žena, već i aktivno zagovara rodnu ravnopravnost. Ovaj ambiciozni okvir integrise različite strateške elemente kako bi stvorio snažnu i kohezivnu strategiju usmjerenu na osnaživanje, zagovaranje i održiv uticaj u različitim sferama društva.

VRIJEDNOSTI

Fondacija CURE definiše sljedeće ključne vrijednosti u okviru svog rada i djelovanja, kao i u procesu izgradnje i jačanja ženskog pokreta u Bosni i Hercegovini:

- Solidarnost među ženama
- Međugeneracijska solidarnost i prijenos znanja
- Osnaživanje žena, posebno društveno marginalizovanih grupa
- Inovativni pristupi i prakse
- Interna i eksterna transparentnost uz poštivanje politike nenanošenja štete
- Predanost slojevitom feminističkom identitetu
- Usmjerenošć ka različitim identitetima, potrebama i aspiracijama žena i djevojaka
- Aktivizam kao alat za postizanje pozitivnih društvenih promjena
- Stvaranje sigurnih prostora za žene i djevojke
- Dosljednost u naporima i posvećenost postizanju društvene pravde
- Antifašizam i antimilitarizam
- Nenasilje
- Sloboda izbora i različitost

Dosljednim provođenjem ovih vrijednosti, Fondacija CURE nastavlja svoj razvoj kao snažna organizacija spremna da odgovori na savremene društvene izazove.

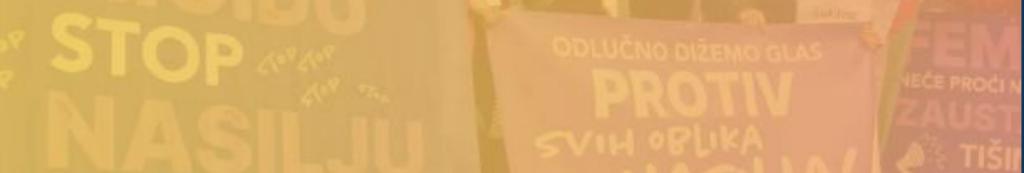
Novi strateški plan za period 2024-2026

Ovaj plan predstavlja rezultat posvećenog rada i saradnje, usmjeren na nekoliko ključnih oblasti koje smatramo prioritetnim za ostvarenje naše misije. Cilj nam je da kroz ovaj strateški okvir dodatno osnažimo žene, unaprijedimo njihova prava i doprinesemo dugotrajnim društvenim promjenama.

Strateški plan obuhvata sljedeće ciljeve:

- Jačanje glasova i prava žena kroz snažne zagovaračke kampanje i pravne reforme
- Promocija holističke sigurnosti i interseksionalnosti kroz konkretnе akcije
- Osnaživanje žena kroz obrazovanje, mirovni aktivizam i političku participaciju
- Izgradnja kapaciteta i podrška održivom uticaju kroz saradnju i istraživanja zasnovana na podacima.
- Ovim planom Fondacija CURE nastavlja svoju misiju unaprjeđenja položaja žena i stvaranja društva u kojem su ravnopravnost i pravda ne samo vizija, već i stvarnost.

PROGRAMI I AKTIVNOSTI

Naše strateške ciljeve ostvarujemo kroz niz programa, aktivnosti i projekata koji oblikuju rad Fondacije CURE. Tri ključna programa prepoznatljiva su kao temelj našeg rada i osnova budućih aktivnosti, kako zbog svoje programske i simboličke vrijednosti, tako i zbog otvorenog, inkluzivnog karaktera koji omogućava učešće svih onih koji/e doprinose razvoju ženskog pokreta i feminističke misli u Bosni i Hercegovini.

Tri ključna programa posebno su prepoznatljiva kao temelj rada Fondacije CURE, jer kroz njih kontinuirano ostvarujemo našu misiju:

- 1. Osmomartovski marš –** kao simbol borbe za prava žena i otpora protiv rodne neravnopravnosti.
- 2. PitchWise Festival ženske umjetnosti i aktivizma –** jedinstvena platforma koja spaja umjetnost i aktivizam, okupljući feministkinje, aktivistkinje i umjetnice iz BiH i regije.
- 3. 16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama –** globalna kampanja u kojoj Fondacija CURE aktivno učestvuje s ciljem podizanja svijesti i zagovaranja sistemskih promjena u borbi protiv nasilja nad ženama.

Osmomartovski marš

8. mart – Međunarodni dan žena posvećen je borbi za ekonomski, politički i građanski prava žena, kao i njihovim društvenim postignućima. Fondacija CURE kontinuirano obilježava ovaj dan, stvarajući siguran i vidljiv prostor za javno iskazivanje otpora prema svim oblicima diskriminacije, nepravde i nasilja koje ugrožavaju prava žena i društveni mir.

U znak sjećanja na početke ženskog pokreta i s ciljem podizanja svijesti o rodnoj neravnopravnosti i izazovima s kojima se žene u Bosni i Hercegovini svakodnevno suočavaju, Fondacija CURE tradicionalno organizuje i predvodi Osmomartovski marš u Sarajevu.

Ovaj događaj okuplja predstavnike/ce marginalizovanih grupa, radnike/ce, učenike/ce, studente/kinje, žene treće dobi, predstavnike/ce institucija, akademske zajednice, medije i sve građane/ke koji/e dijele viziju društva ravnopravnih građana/ki

Kroz Osmomartovski marš, šalje se jasna poruka otpora opresiji i odlučnosti u borbi za ženska prava, slobodu i jednakost.

Cilj marša je pokazati odlučan otpor svim politikama i praksama koje ugrožavaju prava žena, kao i jasno poručiti da ćemo se zajedno boriti za pravdu, slobodu i jednakost.

Slogan osmomartovskog marša 2024. bio je:

Ja-Ti-Mi* UJEDINJENI/E PROTIV

#diskriminacije #nasiljairatova #siromaštva

U sklopu marša, Fondacija CURE objavila je snažno saopštenje koje jasno oslikava društvenu stvarnost s kojom se žene suočavaju – ekonomske nepravde, političku opresiju, sistemsku diskriminaciju i neizvjesnost budućnosti. Tekst saopštenja bio je poziv na otpor i solidarnost među svim ženama i feministkinjama koje se bore za bolje društvo.

“

Ja, aktivist/kinja, feminist/feministkinja, stojim na liniji otpora.

Otpora protiv opresije patrijarhata, mržnje, diskriminacije, nasilja i ratova. Stojim protiv patrijarhalnog sistema svim svojim bićem i tijelom, tijelom koje još uvijek pripada državi. Državi koja hoće da posjeduje ne samo moju zaradu, nego i moje jajnike, maternicu, moje bolesne i zdrave organe. Vičem svojim glasom protiv Sistema koji zakonom i okruženjem želi da kontroliše moje riječi, koji truje moje misli, stavove i emocije.

Bojim se svoje današnjice, strah me sutrašnjice i pitam se kako sam preživjela prošlost – koliko trauma je preživjelo ovo moje tijelo koje još uvijek ne pripada meni. Živim u sistemu gdje radim do iznemoglosti da platim zrak, vodu, hranu, struju, grijanje, zemlju, krov nad glavom, da otplatim kredite prošle vlasti, da platim za kredite budućnosti. Ja živim na kredit, uvijek sam u minusu, uvijek dugujem i ne mogu da planiram svoje sutra, nemam vremena da sanjam, a i kad sanjam – sanjam da preživim. Šutim kad proživljavam mobing na poslu, jer nemam luksuz krenuti od nule, jer sam u minusu. Ne usudim se razmišljati o potomstvu, niti planiram imati djecu, jer se bojim da ih ne mogu priuštiti.

Svejedno, danas ipak stojim na liniji otpora. I nisam sam/a. Ti stojiš pored mene. Ne znam koja je tvoja motivacija da stojiš pored mene. Tvoja priča i tvoj identitet mogu biti drugačiji od mog. I hvala što stojiš sa mnom, da zajedno iskažemo otpor. Slušaćemo jedan/na

drugog/u i učiti iz naših iskustava. Naša iskustva naša su moć – moć kolektivnog feminističkog djelovanja. Mi*, feministkinje i aktivistkinje Bosne i Hercegovine, zastupnice i samozastupnice prava žena iz ruralnih i urbanih sredina, povratnice, Romkinje, lezbejke, rodno nebinarne osobe, biseksualne i transrodne žene, žene s invaliditetom, žene iz porodica nestalih, mlade žene, žene treće životne dobi, zaposlene i nezaposlene, roditeljke i samostalne roditeljke, roditeljke djece s poteškoćama u razvoju, domaćice i poduzetnice, mi koje smo preživjele rodno zasnovano nasilje, sistemsku nepravdu i sistemsko kršenje naših prava stojimo zajedno sa svim našim identitetima i podržavamo jedna drugu i sve naše različite identitete.

~~NO
WAR~~

PitchWise Festival ženske umjetnosti i aktivizma

PitchWise Festival ženske umjetnosti i aktivizma u BiH, koji se organizuje od 2006. godine, postao je prepoznatljiv znak Fondacije CURE kao jedinstveni feministički međunarodni događaj koji spaja aktivizam i angažovanu umjetnost. Festival je nastao iz potrebe da se zauzmu i transformišu zapostavljeni javni prostori, pretvarajući ih u sigurna i otvorena mesta za umjetnice, aktivistkinje, teoretičarke, feministkinje i sve zainteresovane za pitanja položaja žena u BiH i regiji.

Kao važan društveni događaj u Bosni i Hercegovini, PitchWise je prepoznat i brendiran kao festival koji okuplja ključne aktere/ke iz različitih društveno-ekonomskih sektora.

Festival je pokrenut iz potrebe za promjenom i vođen je sljedećim ciljevima:

Osvajanje napuštenih i zanemarenih javnih prostora i njihova transformacija u mjesto susreta gdje se spajaju društveno angažovane umjetnice, aktivistkinje, teoretičarke i feministkinje iz BiH i regije.

Osiguravanje sigurnog i otvorenog prostora za novu generaciju umjetnica i aktivistkinja, gdje mogu slobodno izražavati svoje ideje i stvarati nove feminističke narative.

Jačanje solidarnosti i umreženosti sa sestrama širom svijeta, kako bismo zajedno kreirale historiju otpora i nastavile borbu za jednaka prava i ravnopravno tretiranje svih žena.

Ključni trenuci festivala

Ovogodišnji PitchWise Festival održan je od 12. do 15. septembra 2024. godine u Historijskom muzeju Bosne i Hercegovine. Svi detalji sa svečanog otvaranja, kao i kompletan program festivala, dostupni su na YouTube kanalu Fondacije CURE i društvenim mrežama.

YouTube Kanal: <https://www.youtube.com/@fondacijacure2069/videos>
Website: <https://fondacijacure.org/program-pitchwise-festivala/>

Tokom četiri dana, PitchWise Festival je okupio više od 400 učesnica i učesnika, koji/e su imali/e priliku učestvovati u raznovrsnim edukativnim i kreativnim aktivnostima, uključujući panel diskusije, radionice, umjetničke performanse i feminističke debate.

Digitalni odjek festivala

Osim što je festival imao snažan odjek uživo, digitalna prisutnost PitchWise festivala 2024. godine značajno je proširila njegov domet i uticaj. O tome svjedoče sljedeće impresivne brojke:

Instagram priče i objave – festival je za samo četiri dana ostvario **34.901 pregleda**.

Facebook interakcije – zabilježeno je **27.068 pregleda**, uz više od **60 novih pratitelja/ica** koji su se pridružili feminističkoj zajednici Fondacije CURE.

Prenos uživo – ostvario je 3.121 minutu pregleda, što svaku minutu čini simbolom podrške, zajedništva i feminističke solidarnosti. PitchWise Festival nastavlja da raste, kako u fizičkom, tako i u digitalnom prostoru, pružajući siguran, angažovan i inspirativan prostor za sve koji/e žele graditi društvo jednakih mogućnosti, slobode i pravde.

16 DANA AKTIVIZMA

(25. novembar - 10. decembar)

Globalna kampanja „16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama“ okuplja više od 1.700 organizacija iz preko 100 država svijeta. Fondacija CURE i ove godine aktivno je učestvovala u kampanji, s posebnim fokusom na podizanje svijesti o nasilju i diskriminaciji.

Kampanja je započela uličnom akcijom povodom **25. novembra – Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama i djevojčicama**, koju je organizovala Fondacija CURE. Kroz performanse i aktivističke poruke, skrenuta je pažnja na hitnost borbe protiv svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama. Uličnom akcijom skrenule smo pažnju na žrtve femicida i nasilje nad ženama, koje se svakodnevno dešava širom svijeta i često završava ubistvom.

U nastavku kampanje, **8. decembra**, u saradnji s članicama **Inicijative Mir sa ženskim licem**, obilježen je **Dan sjećanja na stradanje žena u ratu u BiH**. Ovim događajem nastojalo se očuvati kolektivno pamćenje i podići svijest o ratnim stradanjima žena, s ciljem osnaživanja mirovnih inicijativa i feminističke solidarnosti.

Tokom cijele kampanje, Fondacija CURE bila je vođena svojim ovogodišnjim sloganom:

**Ja - Ti - Mi* UJEDINJENI/E
PROTIV #diskriminacije #nasilja
i ratova #siromaštva**

naglašavajući važnost zajedničkog djelovanja u borbi za prava žena.

Stoga, kroz ovogodišnju kampanju 16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja poslale smo jasnu poruku – nema nazad! Povratak na staro značio bi ukidanje stečenih prava i sloboda, što bi ugrozilo ideale ravnopravnosti za koje se decenijama borimo. Zaštita od diskriminacije na osnovu bilo kojeg ličnog svojstva i ravnopravnost u svim oblastima javnog i privatnog života – pravo na obrazovanje, jednaku platu za jednak rad, zdravstvenu zaštitu, seksualno i reproduktivno zdravlje, život bez bilo kojeg oblika nasilja – omogućavaju djevojčicama i ženama da žive slobodno, dostojanstveno i bez straha.

Zajedno moramo pružati otpor djelovanjima koja pokušavaju vratiti nas i buduće generacije unazad i ugroziti dostignuti nivo demokratskih prava i sloboda.

Naši zahtjevi:

- Uvođenje pravne definicije femicida!
- Propisivanje femicida kao krivičnog djela u zakonskim aktima!
- Hitno usklađivanje krivičnih zakona s Istanbulskom konvencijom i revidiranje kaznenih praksi!
- Osiguravanje prevencije i zaštite od nasilja nad ženama i djevojčicama kroz nadležne institucije i multisektorske protokole!
- Dosljedna primjena zakona u slučajevima kada smrtni slučaj nastane kao posljedica nasilja u porodici, uz osiguranje da počinilac bude osuđen prema odredbama zakona koje predviđaju teže kazne!

PROJEKTI

Istraživanje fragmentacije feminističkog pokreta u Bosni i Hercegovini

Ženska mreža BiH

Prevencija i borba protiv interseksionalnog nasilja prema LBTIQ ženama i nebinarnim osobama

Jačanje otpornosti protiv antirodnih pokreta u Bosni i Hercegovini

Feminističko putovanje kroz vrijeme

Žene u politici

Mi to možemo uraditi – pokrenuti – promijeniti!

EmpowerHER

Siguran prostor za mlade

Istraživanje fragmentacije feminističkog pokreta u Bosni i Hercegovini

Projekat koji finansira Fondacija Kvinna Till Kvinna (KTK)

Cilj Projekta

Fondacija CURE od 2021. godine implementira projekat Istraživanje fragmentacije feminističkog pokreta u Bosni i Hercegovini, s fokusom na analizu **izazova unutar feminističkog i ženskog pokreta te zagovaranje za ekonomsko osnaživanje marginalizovanih skupina žena**. Poseban akcenat stavljen je na žene koje su preživjele nasilje u porodici u FBiH, s ciljem razvoja adekvatnih strategija i donošenja institucionalnih mjera podrške. Tokom 2024. godine, naš cilj bio je otvaranje prostora za diskusiju među različitim akterima feminističkog i ženskog pokreta u BiH.

Ključne aktivnosti u 2024. godini

- Održana su dva otvorena sastanka s organizacijama iz šireg područja Sarajeva, gdje je naš prostor poslužio kao sigurno mjesto za braniteljice ženskih prava. Kao rezultat, kreirana je mailing lista „Sarajevo feministička priča“, koja po prvi put uključuje organizacije iz Istočnog Sarajeva i koristi se za razmjenu informacija i koordinaciju tokom protesta i uličnih akcija.
- Po prvi put su otvoreno diskutovana pitanja uključivanja nebinarnih osoba izvan LGBT*Q zajednice u šire feminističke prostore, čime je dodatno proširen diskurs inkluzije i identiteta unutar pokreta.
- Organizovana su dva sastanka s predstavnicama ženskih organizacija iz većih gradova BiH (Bijeljina, Mostar, Bihać, Zenica, Tuzla) radi usklađivanja poruka za Osmomartovski marš. U procesu su učestvovale i zagovornice prava Romkinja, žena s invaliditetom i žena preživjelih od raka.
- CURE tim je aktivno učestvovao u koordinaciji protesta

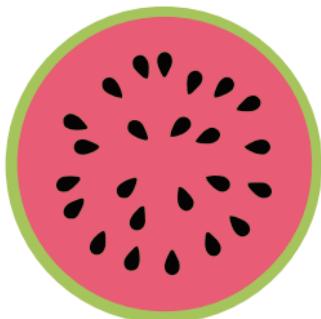
povodom 8. marta i femicida, podržao billboard kampanju na temu femicida širom BiH te organizovao protest protiv smanjenja kazne za ubistvo u slučaju femicida.

- Održano je preko 25 individualnih sastanaka s organizacijama i pojedincima, usmjerenih na razmjenu znanja i zajedničko definisanje feminističkih vrijednosti i perspektiva.
- Pokrenuta je inicijativa za digitalni feministički pokret u BiH, kroz intervjuje i kreiranje digitalnog sadržaja u edukativne i promotivne svrhe.
- U saradnji s platformom „Građanke za ustavne promjene“ organizovana je online konferencija o stanju ženskih prava u BiH, koja je privukla značajnu publiku i interakciju.
- U okviru ekonomski zagovaračke inicijative, održano je preko 10 sastanaka s donosiocima i donositeljkama odluka u FBiH s ciljem promovisanja mjera za socio-ekonomsko osnaživanje žena. Kao ključni rezultat, uspostavljena je saradnja s prof. dr. Farukom Hadžićem na budućim akcijama planiranim za 2025. godinu.

Rezultati i uticaj

Kroz ovaj projekat, Fondacija CURE je omogućila **dijalog** među feminističkim organizacijama u BiH, osnažila saradnju između različitih akterki ženskog pokreta i stvorila prostor za inkluzivnije feminističke narative. Poseban značaj imale su aktivnosti zagovaranja i jačanja digitalnog aktivizma, što će biti temelj za nastavak borbe za ženska prava u narednim godinama.

Ženska Mreža BiH **#solidarnost**

Cilj Projekta

Fondacija CURE incirala je osnivanje **Ženske mreže BiH (ŽMBiH)**, koja je zvanično počela s radom **12. septembra 2009. godine**, tokom **četvrtog PitchWise festivala ženske umjetnosti i aktivizma u BiH**. ŽMBiH danas okuplja više od **55 organizacija civilnog društva, pojedinki i pojedinaca** posvećenih zaštiti ženskih prava i rodne ravnopravnosti. Mreža zagovara antidiskriminaciju, slobodu odlučivanja, jednakost, nenasilje i antimilitarizam, pri čemu se oslanja na feminističke vrijednosti mira, solidarnosti, povjerenja i zajedništva, jednakosti i različitosti.

Ženska mreža BiH usmjerava svoje djelovanje na jačanje zalagačkih kapaciteta i digitalne vidljivosti kroz tehničko poboljšanje socijalnih platformi. Web stranica www.zenskamreza.ba kontinuirano prenosi najnovije vijesti koje se tiču kvaliteta života žena i djevojčica u Bosni i Hercegovini, a istovremeno služi kao resurs za sve one koji/e traže dodatne informacije o ženskim pravima i rodnoj ravnopravnosti.

Aktivnosti Ženske mreže BiH u 2024. godini

Tokom 2024. godine, Ženska mreža BiH nastavila je sa svojim aktivnostima u tri ključna pravca, osnažujući feminističku solidarnost, zagovarajući pravne reforme i jačajući kapacitete ženskih organizacija u Bosni i Hercegovini.

1. Zaštita ženskih prava – femicid

Femicid, kao najstrašniji oblik nasilja nad ženama, i dalje je u fokusu rada ŽMBiH, a tokom 2024. godine realizovane su brojne zagovaračke aktivnosti:

- U januaru je podržan **konsolidovan prijedlog izmjena i dopuna Krivičnog zakona FBiH**, koji je dostavljen Ministarstvu pravde FBiH.
- Podržan je **apel organizacije** članice ŽMBiH iz Bijeljine (LARA) za ostvarivanje pravde za djecu žrtve seksualnog nasilja
- Izražena je **podrška Kući ljudskih prava** iz Banje Luke u zahtjevu prema Narodnoj skupštini RS-a za usvajanje Zakona o zaštiti od nasilja u porodici.
- U februaru je **izdato saopštenje za javnost** povodom femicida u Tuzli, nakon čega su članice Mreže učestvovali u protestima.
- U aprilu su **podržani dopisi upućeni GREVIO komitetu i EU institucijama**, upozoravajući na povlačenje Zakona o zaštiti od nasilja u porodici u Republici Srpskoj i jačanje antirodnih pokreta.
- U novembru smo zaprimile **javno izvinjenje advokata Omara Mehmedbašića**, koje je proizašlo iz prijave Ženske mreže BiH Advokatskoj komori FBiH, a u vezi s omalovažavanjem žrtava femicida.
- Sve aktivnosti koordinisane su s članicama ŽMBiH, uz osiguranje **transparentnosti i edukaciju** svih članica o relevantnim zakonima i dokumentima. Aktivnosti su provedene uz odobrenje Koordinacionog odbora ŽMBiH, a informacije su objavljene na našim društvenim mrežama.

2. Izgradnja kapaciteta članica Ženske mreže BiH

Jačanje kapaciteta organizacija članica jedan je od ključnih segmenata djelovanja Ženske mreže BiH. Kroz niz aktivnosti tokom 2024. godine, osnaživali smo organizacije na lokalnom nivou, unapređivali njihove zagovaračke vještine i pružali podršku kroz grantove i edukativne programe.

Ključne aktivnosti:

- U 2024. godini dodijeljeno je **13 malih grantova** organizacijama članicama za aktivnosti u lokalnim zajednicama. Grantovi su podržali kampanje povodom **Međunarodnog dana žena** (5 grantova) i **16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama** (8 grantova).
- U martu je održana **radionica izgradnje kapaciteta** za organizacije članice, s fokusom na **lobiranje i zagovaranje za ženska prava**, posebno u kontekstu pravnih reformi i političkog aktivizma.
- U aprilu je organizovana **studijska posjeta Malti**, u kojoj su učestvovali članice ŽMBiH i predstavnice **Mreže 4P – mreža pomagačica u zajednici**. Tokom posjete, ostvarena je saradnja s **Women to Women Malta**, najvećom ženskom mrežom u toj zemlji
- Ključni aspekti diskusije tokom posjete odnosili su se na **femicid, antirodne pokrete, pravo na abortus i Istanbulsku konvenciju**. Učesnice su imale priliku razgovarati s **jednom od koautorki Istanbulske konvencije**, što je doprinijelo jačanju njihovih kapaciteta za zagovarački rad u BiH.

3. Koordinacija djelovanja za ženska prava i zalaganje za ženska prava

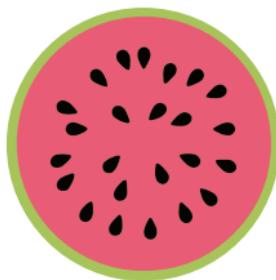
Ženska mreža BiH kontinuirano djeluje kao platforma za koordinaciju zagovaračkih aktivnosti i saradnju s institucijama i organizacijama koje se bave ženskim pravima na lokalnom,

regionalnom i međunarodnom nivou. S tim u vezi:

- **Koordinisani su Osmomartovski marševi** u lokalnim zajednicama povodom **Međunarodnog dana žena 2024.** godine, okupljujući organizacije i pojedinke koje se bore za prava žena širom BiH.
- U saradnji sa Mrežom za izgradnju mira i Inicijativom Građanke za ustavne promjene, **koordinisana je izrada kalendara za Sedmicu izgradnje mira i ženske solidarnosti.**
- Na preporuku **UN Women BiH**, aplicirano je za poziciju **unutar CSO Steering Committee Beijing +30**, gdje su tokom šest mjeseci volonterskog rada **organizovane javne konsultacije sa ženskim organizacijama iz Evrope i Centralne Azije.** Na osnovu ovih konsultacija, izrađeni su završni dokumenti, koji su predstavljeni organizacijama članicama **UN ECE na sastanku u Ženevi** u oktobru 2024. Predstavnica koordinirajuće organizacije ŽM BiH odnosno Fondacije CURE **Selma Hadžihalilović** imala je priliku obratiti se **Skupštini UN-a** u zvaničnom vremenu.
- Na poziv **Zajedničkog stožera Oružanih snaga BiH**, u novembru je **organizovan panel „Women, Peace and Security“**, koji je održan u okviru **WPS Chiefs of Defence.**
- ŽMBiH i dalje ostaje **referentno mjesto za pitanja ženskih prava u BiH**, pružajući odgovore na upite medija, kao i međunarodnih organizacija poput **UNICEF-a, IOM-a, Klik-e, EED-a i drugih.**
- Dana **23. decembra**, u saradnji s **Inicijativom Građanke za ustavne promjene**, **koordinirana je online konferencija** o stanju ženskih prava u BiH, s fokusom na **femicid, antirodne pokrete i ustavne promjene.** Konferencija je emitovana na društvenim mrežama ŽMBiH i imala je značajan odjek u feminističkoj zajednici.

Rezultati i uticaj

U 2024. godini, Ženska mreža BiH nastavila je svoj angažman u feminističkoj borbi za prava žena, ostvarujući **značajne rezultate kroz zalaganje za zakonske promjene, izgradnju kapaciteta organizacija članica i jačanje feminističke solidarnosti**. Fokus mreže i dalje ostaje na borbi protiv femicida, unapređenju pravnog okvira i osnaživanju ženskih organizacija u BiH.

**Women's Network
of Bosnia and Herzegovina**
#solidarity

Odgovor zajednice na rodno zasnovano nasilje

Projekat koji finansira EuroCentralAsian Lesbian* Community (EL*C)

Cilj Projekta

Cilj projekta jeste **jačanje kapaciteta zajednice** u Bosni i Hercegovini kako bi efikasno odgovorila na rodno zasnovano nasilje, osigurala zaštitu i podršku LGBTIQ osobama te unaprijedila institucionalni odgovor na nasilje kroz pristup pravdi i zagovaranje za inkluzivne politike.

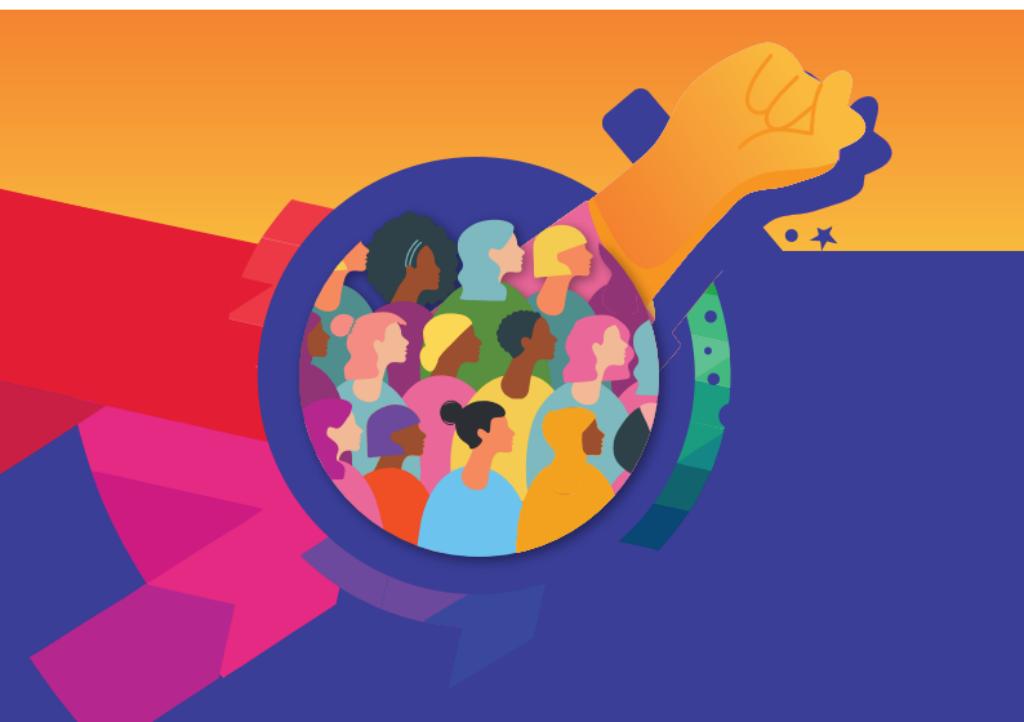
Ključne aktivnosti u 2024. godini

- Koncipirana je specijalizovana grupa pomagačica u zajednici*, koju čine LGBTIQ i nebinarne osobe, pojedinci/ke i aktivisti/kinje koji/e će biti osposobljeni/e za pružanje direktnе pomoći i podrške članovima/icama LGBTIQ zajednice u ostvarivanju prava na zaštitu.
- Radilo se na razvijanju specijalizovanog instituta osoba od povjerenja, koji će omogućiti pomagačicama* da djeluju u skladu s pravnim odredbama zakona o zaštiti od nasilja u porodici, pružajući institucionalno prepoznatu podršku žrtvama/preživjelima nasilja.
- Napravljen je program rada za dva intenzivna treninga za pomagačice u zajednici*, kroz koja će steći znanja o mehanizmima zaštite, pravnim okvirima i metodama rada sa žrtvama/preživjelima nasilja, što će osnažiti njihove kapacitete za pružanje podrške.
- Koncipiran je Vodič za djelovanje, koji će služiti kao edukativni i praktični alat za pomagačice* u zajednici, omogućavajući efikasniji i strukturiraniji pristup u radu s osobama koje su preživjele nasilje.

- Ostvarena je saradnja sa Mrežom pomagačica, koju je razvio Centar ženskih prava, s proširenim fokusom na zaštitu i prava LGBTIQ i nebinarnih osoba, kako bi se osiguralo da svi mehanizmi podrške budu inkluzivni i dostupni.

Rezultati i uticaj

Projekat doprinosi **uspostavljanju održivog modela podrške LGBTIQ i nebinarnim osobama kroz edukaciju pomagačica***, jačanju zagovaračkog pritiska i povećanje vidljivosti problema intersekcionalnog nasilja. Kroz razvoj instituta osoba od povjerenja i digitalizaciju znanja, osigurana je dugoročna podrška, a nastavak aktivnosti do septembra 2025. godine dodatno će i unaprijediti pristup pravdi i ojačati otpor nasilju i diskriminaciji.

Jačanje otpornosti protiv antirodnih pokreta u Bosni i Hercegovini

Projekat koji finansira UK International Development i Fondacija
Kvinna Till Kvinna (KTK)

Cilj projekta

Cilj projekta jeste **unaprjeđenje otpornosti zajednice na rastuće antirodne narrative** i inicijative koje predstavljaju prijetnju ljudskim pravima i slobodama. Projekat je usmjeren na osnaživanje aktivistkinja i aktivista, jačanje feminističkih struktura, te širenje znanja i alata potrebnih za efikasnu borbu protiv regresivnih pokreta koji ugrožavaju postignute standarde rodne ravnopravnosti.

Ključne aktivnosti u 2024. godini

- Održani su **edukativni programi i radionice** širom Bosne i Hercegovine s ciljem širenja znanja o antirodnim pokretima, njihovim metodama i strategijama suprotstavljanja kroz feministički aktivizam.
- Održane su **radionice integrirane sigurnosti**, gdje su učesnice učile kako brinuti o psihičkom, mentalnom i fizičkom zdravlju, jačati ličnu otpornost i razvijati sigurne mehanizme za djelovanje u feminističkom aktivizmu.
- Realizovani su **treninzi** vezani za lični sigurnosni plan, koji su omogućili učesnicama da razviju strategije i planove zaštite od pritisaka, prijetnji i digitalnih napada.
- Održane su **simulacije javnih debata i medijskih nastupa**, gdje su učesnice imale priliku vježbati odgovaranje na narrative antirodnih pokreta, jačati argumentacione vještine i unaprijediti strategije komunikacije.
- Napisana je i objavljena publikacija **Vodič kroz otpor antirodnim politikama**, koju je pripremila grupa od

sedam autorica i autora. Publikacija sadrži detaljan pregled stanja, analizu prijetnji i konkretne preporuke za feministički otpor. Knjiga je prevedena i na engleski jezik i dostupna je u elektronском izdanju pod nazivom ***Resilience Handbook: Countering Anti-Gender Policies***.

- Provedene su **društvene kampanje i javne akcije**, uključujući dvije ključne kampanje vezane za važne feminističke periode u godini, kroz koje su podignuti svijest i angažman zajednice u otporu antirodnim narativima:
 - 16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja 2024., kroz koju je poslana snažna poruka da nema nazad, jer bi povratak na staro značio ukidanje stečenih prava i sloboda.
 - Osmomartovska kampanja 2025., koja će dodatno osnažiti feminističke poruke i zalaganje za prava žena i rodno marginalizovanih grupa.

Rezultati i uticaj

Projekat je doprinio **osnaživanju feminističkog pokreta, jačanju sigurnosti aktivistkinja i organizacija te podizanju svijesti o važnosti zaštite dostignutih prava**. Kroz edukacije, zagovaračke kampanje i razvoj strategija otpornosti, projekat je omogućio dugoročnu pripremu zajednice za suočavanje s regresivnim politikama i prijetnjama.

Feminističko putovanje kroz vrijeme

Projekat koji finansira Women's World Day of Prayer (WWDP)

Cilj projekta

Projekat Feminističko putovanje kroz vrijeme imao je za cilj **otvaranje prostora za generacijski prenos feminističkih iskustava i vrijednosti**, s posebnim naglaskom na važnost brige o sebi. Kroz lične priče žena i mehanizme zaštite koje su koristile kako bi očuvale svoje mentalno i fizičko zdravlje, projekat je omogućio povezivanje različitih generacija aktivistkinja.

Ključne aktivnosti u 2024. godini

- Održana je **trodnevna radionica**, s fokusom na aktivističke početke, ravnotežu između obaveza i ličnog blagostanja, važnost postavljanja granica i međugeneracijsku solidarnost.
- Prikupljeno je i dokumentovano **21 feministička priča**, koje su objavljene u publikaciji **Feminističko putovanje kroz vrijeme u Bosni i Hercegovini**.
- Organizovano je **pet promocija publikacije** i diskusija o ličnim iskustvima u lokalnim zajednicama (Sarajevo, Konjević Polje, Ilijaš, Istočno Sarajevo i Mostar).
- Realizovane su **posjete stratištima** u Bosni i Hercegovini, uključujući Foču, Prijedor, Srebrenicu, Ahmiće i Kazane, s ciljem očuvanja sjećanja i promovisanja feminističkog pristupa tranzisionoj pravdi.
- **Deset žena** učestvovalo je na **XIX PitchWise festivalu ženske umjetnosti i aktivizma**, gdje su razmijenjena iskustva i osnažen feministički dijalog.

- Ostvaren je angažman na konferencijama, okruglim stolovima i panelima u BiH i regiji (Beograd, Zagreb, Beč, Priština, Sarajevo), na teme mirovnog i ženskog aktivizma, podrške žrtvama ratnih zločina i važnosti feminističkih modela tranzicione pravde.

Rezultati i uticaj

Projekat je doprinio jačanju feminističke solidarnosti kroz povezivanje različitih generacija aktivistkinja i dokumentovanje iskustava žena u borbi za ravnopravnost. Publikacija služi kao **vrijedan resurs za buduće feminističke inicijative**, dok su posjete lokalnim zajednicama i stratištima dodatno osvijestile značaj brige o sebi u aktivizmu i očuvanja historijskog sjećanja. U projektnim aktivnostima učestvovalo je više od 1.000 osoba, čime je osiguran dugoročan uticaj na feminističku zajednicu u Bosni i Hercegovini.

Žene u politici

U partnerstvu sa Udruženjem Budućnost iz Modriče, uz podršku IAMANEH Švicarska i finansijsku podršku Vlade Švicarske

Cilj projekta

Projekat *Žene u politici* adresira rodnu neravnopravnost u političkoj reprezentaciji u opština Gračanica, Lukavac, Tuzla, Šamac, Modriča, Vukosavlje i Doboju. Cilj je **osnažiti žene za političko djelovanje** kroz edukaciju, mentorstvo, zagovaranje i praćenje rodne ravnopravnosti u izbornom procesu.

Ključne aktivnosti

- Izrađeni su **osnovni programi podrške ženama u politici**, čime su identifikirani ključni izazovi i potrebe politički aktivnih žena u ciljanim općinama.
- Mobilisano je 28 **posmatrača/ica za praćenje izbornog procesa** kroz javni poziv, obuku i terenski angažman tokom kampanje, izbornog dana i procesa formiranja vlasti.
- Organizovano je sedam jednodnevnih i sedam dvodnevnih **radionica za ukupno 344 žene kandidatkinje i političarke**, fokusirajući se na jačanje njihovih kapaciteta za kampanje, javni nastup i korištenje medija u političkoj promociji.
- Realizovano je **pet online foruma**, na kojima su žene kandidatkinje učile o digitalnim vještinama, kriznom menadžmentu i kreiranju sadržaja za veću vidljivost u političkom prostoru.
- Pokrenut je **mentorski program**, u kojem su učesnice nastavile dobijati podršku i nakon formalnih obuka, čime je ojačana međusobna mreža žena unutar političkih partija.
- Izrađen je **digitalni studio i pokrenuta produkcija podcasta**, s ciljem isticanja iskustava žena u politici i

- motivisanja drugih da se aktivno uključe.
- Sprovedena je snažna **online i medijska kampanja**, uključujući vizuale, brošure, billboarde i radio jingl sa sloganima „Snažne žene – snažne zajednice!“, „Glasam za ženu!“ i „Žene glasaju – žene pobjeđuju!“, kako bi se podstakao veći odaziv biračica na izborima.
 - Kreirana je aktivna web stranica projekta (www.wip.fondacijacure.org).

Rezultati i uticaj

Projekat je **značajno doprinio povećanju političke zastupljenosti žena**, što se najbolje vidi kroz porast broja izabranih vijećnica – u Gračanici sa 2 na 8, u Doboju sa 3 na 6, dok Modriča sada ima 33% žena u vijeću. Kroz radionice i mentorstvo, osnažene su kapacitete 344 žene, dok su zagovaračke aktivnosti i medijske kampanje podigle svijest o važnosti političkog učešća žena. Poseban uspjeh projekta ogleda se u snažnoj međupartijskoj podršci žena i interesu iz drugih dijelova BiH za slične inicijative. Iako su ovi rezultati već značajni, projekat se nastavlja u 2025. godini, pružajući osnovu za dalju izgradnju mreže politički angažovanih žena, jačanje njihovog liderstva i nastavak borbe za ravnopravniju političku scenu.

Mi to možemo uraditi – pokrenuti – promijeniti!

Otpor politikama nejednakosti (žene i djevojake se okupljaju kako bi pokrenule značajne društvene promjene), projekat koji finansira Fondacije Heinrich Böll (HBS)

Cilj projekta

Ovaj projekat je bio usmjeren na **očuvanje ostvarenih prava** žena u bosanskohercegovačkom društvu, pružanje alata i preporuka novim generacijama te podizanje svijesti o antirodnim politikama. Kroz javne događaje i saradnju s akademskim i civilnim sektorom, projekat je trebao doprinijeti jačanju feminističkog pokreta, solidarnosti i otporu regresivnim politikama, s posebnim fokusom na zaštitu prava žena i marginalizovanih grupa.

Ključne aktivnosti

- Organizovan je XIX PitchWise festival ženske umjetnosti i aktivizma (12-15.09.2024.), s temama govora mržnje, otpora nejednakosti i uloge feminističkog pokreta u BiH.
- Promovisana je knjiga „Aktivizam u ženskom pokretu u BiH“, koja dokumentuje iskustva žena kroz historiju feminističkog djelovanja u BiH.
- Organizovana je konferencija „Antirodne prijetnje pravima i slobodama u BiH“ (29.10.2024.), s ciljem okupljanja predstavnika/ca javnog života, akademske zajednice, političkih institucija, medija, civilnog društva i međunarodnih organizacija radi diskusije o izazovima u zaštiti ljudskih prava i sloboda.
- Održane su ulične akcije i kampanje, uključujući uličnu akciju 11. oktobra povodom povećanog broja femicida, kao i učešće u globalnoj kampanji 16 dana aktivizma. Ove aktivnosti bile su usmjerene na podizanje svijesti o

antirodnim politikama i mehanizmima otpora.

- Aktivistkinje su učestvovale na brojnim sastancima, konferencijama, okruglim stolovima, akcijama i promocijama publikacija i filmova u BiH i regiji gdje se raspravljalo o ženskom mirovnom aktivizmu od devedesetih do danas, važnosti Ženskog suda, podršci žrtvama ratnih zločina i nasilja, te feminističkim modelima tranzicione pravde.

Rezultati i uticaj

Projekat je ostvario značajne rezultate u jačanju feminističkog pokreta, podizanju svijesti o antirodnim politikama i njihovim negativnim posljedicama po društvo. Kroz konferenciju, XIX PitchWise festival, ulične akcije i medijsku prisutnost, projektne aktivnosti su otvorile javni prostor za razgovor o ugroženosti ženskih prava te osnažile saradnju s akademskom zajednicom, civilnim društvom i međunarodnim organizacijama. Objavljena publikacija sa zaključcima i preporukama sa konferencije služi kao važan resurs za nastavak borbe protiv antirodnih djelovanja u BiH, a javne aktivnosti doprinijele su dodatnoj vidljivosti feminističkih inicijativa i povećale svijest o potrebi očuvanja i proširenja ostvarenih prava.

Cilj projekta

Cilj projekta bio je **osnažiti mlade žene da postanu vršnjačke edukatorice o rodno zasnovanom nasilju (RZN)**, podižući svijest o rodnim stereotipima, diskriminaciji, te različitim oblicima nasilja, kako bi kroz edukaciju svojih vršnjaka/inja doprinijele prevenciji nasilja i stvaranju sigurnijeg okruženja.

Ključne aktivnosti

- Organizovan je **trodnevni trening za trenerice (ToT)** na temu stereotipa, diskriminacije, roda i oblika nasilja, uključujući simulirane prezentacije učesnica.
- Nakon treninga, organizovano je **sedam lokalnih radionica** u zajednicama (Sarajevo, Tuzla, Zenica, Mostar) gdje su nove trenerice prenijele stečena znanja svojim vršnjacima i vršnjakinjama.
- Realizovana je **online kampanja** putem društvenih mreža Fondacije CURE, s ciljem podizanja svijesti mlađih o rodno zasnovanom nasilju. Objave kampanje na Instagramu dosegle su ukupno **6.793 korisnička računa**, uz 749 pregleda objava i dodatnih 221 pregled Instagram story objava. Kroz kampanju su korištene poruke osmišljene od strane učesnica treninga, što je dodatno osnažilo uticaj i autentičnost kampanje među mlađima.
- Održane su dodatne **online konsultacije** putem Zoom platforme, te je realizovana online kampanja putem društvenih mreža.

Rezultati i uticaj

Projekat je direktno osnažio 12 mlađih žena koje su, kroz stečene vještine i znanja, postale edukatorice u svojim zajednicama, čime je uspostavljen održiv model za daljnji rad na prevenciji rodno zasnovanog nasilja. Ukupno je obuhvaćeno preko 110 mlađih osoba (većinom djevojaka) u različitim zajednicama, što je doprinijelo boljem razumijevanju i povećanoj svijesti o rodno

Siguran prostor za mlade

Projekat podržan u okviru Regionalnog programa lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 2 – ReLOaD2, koji finansira Evropska unija (EU), a implementira Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP), uz podršku Općine Novo Sarajevo

Cilj projekta

Cilj projekta „Siguran prostor za mlade“ bio je osnažiti **srednjoškolce i srednjoškolke** iz općine Novo Sarajevo da prepoznaju, preveniraju i efikasno odgovore na različite oblike nasilja, uključujući vršnjačko i rodno zasnovano nasilje, kao i cyber nasilje, te podići svijest o **važnosti sigurnog školskog i digitalnog okruženja**.

Ključne aktivnosti

- Održano je **osam edukativnih radionica** u školama i zajednicama, na kojima je **53 učenika/ce** učilo o vrstama nasilja, predrasudama i strategijama zaštite.
- Održane su dvije filmske projekcije („Nulta tolerancija na nasilje“ i „Šta je rodno zasnovano nasilje?“) uz moderirane diskusije, čime su podstaknuti otvoreni razgovori o nasilju i podršci žrtvama.
- Organizovane su dvije ulične akcije (30. jula i 25. novembra 2024.), u kojima su volonterke Fondacije CURE podijelile edukativne materijale i razgovarale s građanima/kama o prevenciji nasilja.
- Realizovana je **online kampanja**, kroz koju je podignuta svijest o nasilju, stereotipima i nenasilnoj komunikaciji. Kampanja je dosegnula **40.000 korisnika/ca mjesечно**, od čega **42% novih pratileaca/eljki**.
- Održano je sedam online foruma s mladima na teme nasilja, diskriminacije i sigurnog korištenja digitalnih

tehnologija. U forume se uključilo **39 mladih**, a formirane su **četiri Viber grupe** koje su omogućile nastavak edukacije i razmjenu iskustava.

- **Pripremljeni su i distribuirani edukativni materijali**, uključujući letke o vrstama nasilja, stereotipima i cyber nasilju, uz dodatne radne materijale za učenike/ce.

Rezultati i uticaj

Povećana je svijest mladih o nasilju i načinima njegove prevencije kroz radionice, filmske projekcije i online aktivnosti. Filmske projekcije i edukativne radionice pomogle su učenicima/cama da prepoznaju i adekvatno reaguju na nasilje, dok su ulične akcije omogućile direktni kontakt s građanima/kama i širu vidljivost projekta u zajednici. Online kampanja i forumi pružili su platformu za diskusiju i razmjenu iskustava, a pojedini učesnici/e nastavili su s vlastitim inicijativama u okviru kampanje „16 dana aktivizma“. Projekat je postavio **temelj za buduće inicijative usmjerene na izgradnju sigurnijeg i inkluzivnijeg okruženja za mlade**.

PARTNERSTVA

Pristup predvođen pokretom – Rodna pravednost

Inicijativa "Građanke za ustavne promjene"

Inicijativa Mir sa ženskim licem

Ženski sud – regionalni organizacioni odbor

Pristup predvođen pokretom – Rodna pravednost

Fondacija CURE implementira Pristup predvođen pokretom (Movement-Led Approach – MLA), inicijativu Globalnog fonda za žene (Global Fund for Women – GFW) na Zapadnom Balkanu, **kao odgovor na rastuće antirodne pokrete u regiji i s ciljem jačanja Pokreta za rodnu pravednost.**

Veliki regionalni sastanak Pokreta za rodnu pravednost na Zapadnom Balkanu održan je od 12. do 19. decembra 2024. godine u Aranđelovcu, Srbija. Na sastanku je učestvovalo 43 predstavnika/ce Komiteta za dodjelu grantova MLA, organizacija koje su do bile podršku u sklopu MLA programa iz osam balkanskih zemalja (Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Kosovo, Sjeverna Makedonija, Crna Gora, Slovenija i Srbija), kao i konsultantice MLA programa za Zapadni Balkan i predstavnici/e GFW-a.

Ovaj regionalni sastanak bio je prilika za umrežavanje i povezivanje predstavnika/ca pokreta iz balkanskih zemalja, predstavljanje MLA programa te prezentaciju rezultata analize

konteksta Pokreta za rodnu pravednost na Zapadnom Balkanu.

Takođe, razmijenjene su iskustvene lekcije o pristupu GFW-a u dodjeli grantova, dok se u diskusijama poseban fokus stavio na mjerjenje učinaka koje pokret ostvaruje u zajednicama u kojima djeluje.

Inicijativa “Građanke za ustavne promjene“

Predstavnice Inicijative nastavile su s aktivnostima usmjerenim **na jačanje zaštite ljudskih prava i sloboda, s posebnim fokusom na rodnu perspektivu u Ustavu Bosne i Hercegovine**. Od svog osnivanja, Inicijativa kontinuirano zagovara izmjene Ustava koje bi osigurale rodnu ravnopravnost i jednaka prava za sve građane/ke.

U proteklom periodu izdata je publikacija „Naš Ustav“, koja na jasan i slikovit način prikazuje kako Ustav može i treba izgledati iz rodne perspektive. Pored toga, sprovedena je kampanja „Prava u riječima, prava u stvarnosti“, koja je realizovana online i uživo u devet gradova i opština širom BiH. Ova kampanja, uz seriju događaja i promocija publikacije, **omogućila je širenje informacija o važnosti rodno osjetljivog ustavnog jezika i rodne ravnopravnosti u pravnim okvirima države**.

Paralelno s promocijom publikacije, Inicijativa je nastavila s redovnim aktivnostima, uključujući organizaciju sastanaka, učešće i organizovanje konferencija te druženja s novinarima/kama, čime se omogućava kontinuiran dijalog o važnosti ustawne reforme iz rodne perspektive.

Inicijativa se zalaže za **pet ključnih prioriteta** u procesu ustawne reforme:

- Upotrebu rodno senzitivnog jezika u Ustavu BiH,
- Uvođenje afirmativnih mjera radi postizanja pune rodne i polne ravnopravnosti,
- Proširenje kataloga prava kroz jedinstvenu zdravstvenu, socijalnu i porodičnu zaštitu,
- Veću sudsку i pravnu zaštitu ljudskih prava i sloboda,
- Primjenu principa direktnе demokratije u procesu ustawne reforme.

Ombudsmeni/ke za ljudska prava Bosne i Hercegovine uputili/e su **Preporuku** (P-114/24) Parlamentarnoj skupštini BiH, pozivajući nadležne institucije da preduzmu mjere za korištenje rodno osjetljivog jezika u izradi, izmjeni ili prevođenju Ustava BiH. Preporuka naglašava da je rodno osjetljiv jezik moguće usvojiti upotrebom generičkih odredbi u zakonodavnim aktima te ističe potrebu za usklađivanjem pravnog jezika sa standardima lingvistike i ravnopravnosti.

Inicijativa „Građanke za ustavne promjene“ predstavlja neformalnu mrežu koju čini 35 organizacija civilnog društva i aktivista/kinja iz cijele BiH. Kroz zajedničko djelovanje, članovi/ce nastoje osnažiti građane/ke da koriste svoje znanje i angažman za zagovaranje ustavnih promjena koje će osigurati rodnu ravnopravnost i zaštitu ljudskih prava.

Više informacija o aktivnostima Inicijative dostupno je na:

Website: <https://gradjankezaustavnepromjene.wordpress.com/>

FB: <https://www.facebook.com/inicijativagzup>

Inicijativa Mir sa ženskim licem

Fondacija CURE jedna je od trinaest ženskih aktivističkih organizacija koje čine Inicijativu „Mir sa ženskim licem“, koju su pokrenule Fondacija Lara Bijeljina i dugogodišnje mirovne aktivistkinje iz Tuzle. Inicijativa je nastala kao odgovor **braniteljski prava žena na isključenje žena iz politika tranzicione pravde** i na nedovoljnu osjetljivost ovih politika na štetu i patnje koje su žene u BiH preživjele tokom rata i u procesu oporavka od njegovih posljedica.

U sklopu planiranih aktivnosti povodom obilježavanja 8. decembra, Fondacija CURE organizovala je zajedničko gledanje dokumentarnog filma „*One umiru drugi put*“ te transgeneracijski dijalog o izgradnji mira i kulturi sjećanja. Radionica je održana 8. decembra 2024. godine u prostorijama SKRIPTA (Emerika Bluma 9, Sarajevo).

Na radionici su učestvovali mladi – učenici/e osnovnih i srednjih škola, studentkinje, kao i iskusne aktivistkinje koje su godinama angažovane na izgradnji mira. Ukupno je prisustvovalo 15 osoba. Tokom diskusije istaknuto je da školski nastavni plan i program ne uključuje teme poput nasilja nad ženama, kampanje 16 dana aktivizma, uloge žena u historiji, niti stradanja žena tokom ratnih sukoba. Učesnici/e su također istaknuli/e da nikada nisu čuli/e za koncept kulture sjećanja, što dodatno potvrđuje potrebu za nastavkom ovakvih edukativnih aktivnosti.

Ženski sud – regionalni organizacioni odbor

Fondacija CURE, kao jedna od članica regionalnog organizacionog odbora Ženskog suda, zajedno sa organizacijama Žene u crnom (Beograd), Centar za žene žrtve rata (Zagreb), Centar za žensko i mirovno obrazovanje Anima (Kotor) i Horizonti (Tuzla), nastavlja aktivnosti na promociji rada Ženskog suda – feministički pristup pravdi.

U okviru tih aktivnosti, učestvovali smo na javnim prezentacijama posvećenim **Ženskom sudu – slučaj Foča**. Javna prezentacija u **Beogradu**, održana 23. februara 2024. u prostoru Inicijative mladih za ljudska prava, okupila je veliki broj mladih s ciljem informisanja o događanjima devedesetih godina na Balkanu, temama koje nisu dio formalnog obrazovanja.

Prezentacija u **Zagrebu** održana je 24. oktobra 2024. u Centru za ženske studije Zagreb, gdje je naglašeno da mnogi seksualni zločini počinjeni nad ženama i muškarcima u Foči nisu priznati niti obelodanjeni, već su prečutani i zaboravljeni. Govorilo se o značaju Ženskog suda – slučaj Foča kao nastavku borbe za pravdu, o procesu svjedočenja, osjećanjima svjedokinja i svjedoka, promjenama u njihovim životima nakon svjedočenja te o daljim koracima u borbi za istinu i pravdu.

Ove aktivnosti predstavljaju **nastavak feminističkog pristupa pravdi**, kroz kolektivno sjećanje, solidarnost i podršku preživjelimu seksualnog nasilja u ratu.

NASILJU KAŽI
GAME
OVER

MREŽE

Fondacija CURE smatra svoje učešće u radu mreža i zajedničkih inicijativa ključnim mehanizmom za razvoj solidarnog i inkluzivnog ženskog pokreta u Bosni i Hercegovini. Istovremeno, to je prilika da organizacija usmjeri svoju energiju, znanje i feminističku misiju u borbu za unaprjeđenje položaja žena, kao i drugih marginalizovanih društvenih grupa u BiH.

Fondacija CURE aktivno doprinosi radu sljedećih mreža i inicijativa:

Globalni fond za žene – Pristup predvođen pokretom za rodnu pravednost na Zapadnom Balkanu

ERA – Asocijacija za jednaka prava LGBTI osoba

EuroMed Feministička inicijativa

BiH mreža Anna Lindh Fondacije – ALF BiH

Inicijativa za monitoring evropskih integracija u BiH

Koalicija za borbu protiv govora mržnje i zločina iz mržnje

Ženski sud – Regionalni organizacioni odbor

Mreža za izgradnju mira

Inicijativa Gradanke za ustavne promjene

Mreža kulturnih rodnih praksi

Mreža Žena u crnom

ILGA Europe

Inicijativa civilnog društva BiH za Univerzalni periodični pregled (UPR) u

Bosni i Hercegovini

IGLYO

Visoka škola za turizam i menadžment Konjic i obrazovanje marginaliziranih žena

EuroCentralAsian Lesbian* Community

ECA Civil Society Steering Committee for Beijing +30

Inicijativa za smanjenje rodne nejednakosti i diskriminacije na tržištu rada

Aktivnosti i doprinos Fondacije CURE u 2024. godini

AWID Forum – Umrežavanje i jačanje feminističkog pokreta

Denija Hidić ispred Fondacije CURE, zajedno sa pet aktivistkinja iz BiH i Srbije, učestvovala je na AWID Forumu, održanom od 2. do 5. decembra 2024. godine u Bangkoku. Ovaj globalni feministički događaj, koji se organizuje svake četiri godine, predstavlja ključnu platformu za umrežavanje, razmjenu znanja i zajedničko djelovanje feminističkih pokreta iz cijelog svijeta.

Forum je okupio feministkinje, aktivistkinje i organizacije iz različitih zemalja kroz dinamične sesije, panel diskusije, teatarske predstave i interaktivne radionice. Učesnice su imale priliku da dijele iskustva, razvijaju strategije i uče o inovativnim pristupima jačanju globalnog feminističkog pokreta.

Osim formalnog programa, učesnice su imale priliku da istraže bogatu kulturu i tradiciju Tajlanda, upoznajući lokalnu kuhinju, običaje i duhovne prakse Bangkoka. Poseban značaj imalo je okupljanje feministkinja iz bivše Jugoslavije, koje su se povezale putem WhatsApp grupe kako bi razmjenjivale informacije s Forumom, koordinirale aktivnosti i nastavile međusobnu podršku u budućem radu.

Fond za konsultantkinje - Ženska mreža

U okviru Fonda za mlade aktivistkinje, TRAG Fondacija je podržala volonterski angažman Milice Pavlović iz Podgorice, Crna Gora. Tokom novembra, Milica je provela mjesec dana u Fondaciji CURE, gdje se upoznala s našim aktivnostima i aktivno doprinijela kroz online kampanju, fotografisanje i snimanje reelsea. Njena kreativnost i entuzijazam značajno su obogatili naš tim, a njen angažman doprinio je povećanju vidljivosti feminističkog aktivizma.

Ostale aktivnosti

- **Sastanak s predstavnicom francuske ambasade -** Anaïs Girard, ataše za saradnju u francuskoj ambasadi u Sarajevu, posjetila je Fondaciju CURE. Razgovarale smo o mogućnostima saradnje i podrške za naše aktivnosti usmjerene na rodnu ravnopravnost i prava žena.
- **Radni sastanak na Trebeviću -** 22. i 23. februara predstavnice Fondacije CURE sudjelovale su na radnom sastanku na Trebeviću, u organizaciji švedske feminističke fondacije Kvinna till Kvinna i Media centra Sarajevo. Razmatrale smo porast femicida, sužavanje prostora za novinarsko i aktivističko djelovanje, te strategije za zajedničku reakciju na negativne društvene pojave.
- **Trening o zaštiti novinarki od online prijetnji -** U Mostaru je 27. marta održan trening u organizaciji BH Novinara o zaštiti novinarki od online prijetnji. Fokus je bio na pravnim i institucionalnim okvirima za borbu protiv online nasilja, rodno zasnovanog nasilja, te drugih oblika cyber kriminala.
- **Posjeta studenata/ica iz Švedske -** U januaru smo ugostile švedske studente/ice Global Collegea u sklopu razmjene koju je organizirao Institut za razvoj mladih KULT. Raspravljali smo o ekonomskom osnaživanju žena, politikama rodiljskog dopusta, razlozima za odlazak mladih iz zemlje, te porastu desničarskih pokreta u Bosni i Hercegovini.
- **Prezentacija Svjetske banke -** Predstavnica Fondacije CURE učestvovala je 15. marta 2024. na prezentaciji Svjetske banke o Ekonomskom memorandumu za zemlju, te se uključila u panel raspravu o energetskoj tranziciji.
- **Posjeta Udruženju žena JADAR Konjević Polje -** Početkom godine sudjelovale smo u aktivnosti pripreme četenje, okupljajući preko stotinu žena iz cijele bivše Jugoslavije kako bismo zajedno sačuvali tradicionalnu bosansku poslasticu od zaborava.

- **Komemoracija u Bijeljini** - 20. januara prisustvovalo smo komemoraciji i otkrivanju spomenika drvoredu posvećenog migrantima, nestalim i poginulim na našim prirodnim granicama. Ovaj emotivan događaj na malom gradskom groblju u Bijeljini podsjetio nas je na važnost solidarnosti i ljubavi u teškim trenucima.
- **Sastanak s UN Women** - Početkom februara, imale smo priliku susresti se s predstavnicama UN Women za BiH, Jo-Anne Bishop, Editom Miftari i Mersihom Zulčić. Razmjenile smo iskustva i ideje te dogovorile potencijalnu saradnju na projektima kao što su osmomartovske aktivnosti, PitchWise festival ženske umjetnosti i aktivizma te aktivnosti u sklopu Globalne kampanje 16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja.
- **Javna prezentacija filma i knjige „Ženski sud – slučaj Foča“** - Prisustvovalo smo ovom značajnom događaju u organizaciji Žena u crnom i Autonomnog ženskog centra, uz podršku feminističkih grupa iz BiH (Horizonti, Tuzla, Fondacija CURE, Sarajevo), Crne Gore (Centar za žensko i mirovno obrazovanje – Anima, Kotor), Hrvatske (Centar za žene žrtve rata, Zagreb), te umjetničko-aktivističkih kolektiva iz Beograda i Novog Sada. Nakon prikazivanja filma, organiziran je razgovor s preživjelima i aktivistkinjama.
- **Edukativni program o seksualnom nasilju u ratovima** - U februaru 2024., sudjelovale smo u Edukativnom programu pod nazivom „Feministički pristup problemu seksualnog nasilja u ratovima u Jugoslaviji: Za kulturu sjećanja i odgovornosti“. Program je organiziran u saradnji sa Ženama u crnom i Autonomnim ženskim centrom, te je obuhvatilo važne teme o sistemskom seksualnom nasilju koje su žene doživjele na kraju 20. stoljeća. S ciljem podizanja svijesti i osnaživanja žrtava, program je naglasio važnost kulture sjećanja i odgovornosti za prevenciju budućih zločina.
- **Susret s predstavnicama Fondacije tuzlanske zajednice** - 28. februara 2024. godine, ugostile smo predstavnice Fondacije tuzlanske zajednice u našim prostorijama. Razgovarale smo o našim projektima i mogućnostima za buduću saradnju, naglašavajući važnost lokalne i regionalne

povezanosti u ostvarivanju zajedničkih ciljeva.

- **Predstavljanje rada na Forumu mladih Naše stranke** - Na poziv Foruma mladih Naše stranke, 13. februara 2024. godine, predstavnica Fondacije CURE predstavila je naš rad. Fokus je bio na problemu femicida u Bosni i Hercegovini, te na našim aktivnostima usmjerenim prema zaštiti ženskih prava i promicanju društvene jednakosti.
- **Protesti u Beogradu** - 24. februara 2024. godine sudjelovale smo na protestima u Beogradu, povodom obilježavanja početka agresije na Ukrajinu i rata u Gazi. Naše prisustvo podržava solidarnost i poziva na mir u svim konfliktima.
- **Strateško planiranje u Konjicu** - Od 6. do 7. marta 2024. godine prisustvovali smo strateškom planiranju Inicijative za monitoring evropskih integracija BiH u Konjicu, gdje smo radile na razvijanju strategija za unapređenje evropskih integracija naše zemlje.
- **Donacija za djevojke iz SOS dječijeg sela** - Predale smo donaciju predstavnicama INFO Skripta namijenjenu za podršku djevojkama koje napuštaju SOS dječje selo kako bi započele samostalan život.
- **Panel diskusija u Zenici** - Prisustvovali smo panel diskusiji u Zenici na poziv udruženja Naša djeca. Fokus cijelog događaja bio je na borbi protiv nasilja nad ženama.
- **Predavanje na Medicinskom fakultetu u Sarajevu** - 9. marta 2024. godine, na poziv Emine Šehić iz InciSiON BiH, održale smo predavanje na događaju „Žena si, nasilje nije tvoja priča” u amfiteatru Medicinskog fakulteta UNSA. Predstavile smo naš rad i važnost osnaživanja žena, naglašavajući kako konkretni osobni doprinos može mijenjati stanje u bh. društvu.
- **Sudjelovanje na događaju B&H WBF Chairmanship**
 - Sudjelovale smo na događaju B&H WBF Chairmanship in Office u Ministarstvu inostranih poslova u Sarajevu, gdje smo raspravljale o važnim temama za regiju.
- **Konferencija za medije i projekt „Ženski karavan za pravdu i pomirenje”** - 27. marta 2024. godine u Sarajevu, prisustvovali smo konferenciji za medije tokom koje je predstavljena inicijativa „Ženski karavan za pravdu i pomirenje”. Projekt je osmišljen kako bi povećao vidljivost i

uključenost žena u procese suočavanja s prošlošću i promociju krivične pravde.

- **Dan narcisa u Sarajevu** - 30. marta 2024. godine, pridružile smo se manifestaciji Dan narcisa Udruženja „Renesansa“ ispred Katedrale u Sarajevu, podržavajući borbu protiv raka dojke.
- **Posjeta studenta iz Kine** - Ugostile smo studenta iz Kine, Fushua Wanga. Tokom svoje posjete Bosni i Hercegovini, Fushuo je imao priliku upoznati nekoliko organizacija i razgovarati s građanima/kama, te je podijelio svoje dojmove o ljepoti naše zemlje i nedostatku optimizma.
- **Gender akcioni plan Kantona Sarajevo 2024-2028.** - Predstavnica Fondacije CURE imenovana je kao članica Tima za izradu GAP-a KS. Kroz učešće na sastancima, Fondacija CURE je aktivno doprinosila procesu kreiranja ovog strateškog dokumenta, dajući komentare i preporuke kako bi GAP KS bio inkluzivan i odgovorio na stvarne potrebe žena i marginalizovanih grupa. Ovim angažmanom CURE nastavlja svoju dugogodišnju praksu zagovaranja politika koje unapređuju rodnu ravnopravnost i osiguravaju sistemsku podršku ženama u Bosni i Hercegovini.
- Učestvovale smo na konsultativnim sastancima Ministarstva za ljudska prava BiH, treningu o korištenju socijalnih mreža u promociji rada OCD-a, regionalnoj konferenciji „Sve smo mi heroine“ i događaju UN Women o ekonomiji njege i brige.

Ovo su samo neke od aktivnosti Fondacije CURE u 2024. godini, dok smo kroz brojne druge inicijative, podrške i učešće Fondacije nastavile graditi feministički pokret, zagovarati rodnu ravnopravnost i pružati podršku ženama i marginalizovanim grupama u Bosni i Hercegovini i regiji.

Fondacija CURE u brojkama

Digitalna prisutnost u 2024. godini

Fondacija CURE godinama radi na jačanju svoje **medijske prisutnosti** te smo otvorene za komunikaciju putem različitih kanala.

Naš Instagram profil broji **4.457** pratitelja/ica s **576** objava, a najvidljivija objava „**Žena, supruga, majka ubijena jer je prijavila nasilje!**“ ostvarila je **88.000** lajkova, **1.017** komentara i **62.000** dijeljenja. Ukupni doseg profila bio je **15.900** računa, pri čemu su **80,8%** žene, a najveći udio čine mlade žene između **18 i 24 godine** (**43,3%**).

Naša Facebook stranica ima **7.153** pratitelja/ica i **6.298** lajkova, dok je objava „**Koja je sljedeća?**“ zabilježila preko **32.000** pregleda. Stranica Inicijative „**Građanke za ustavne promjene**“ prati **4.600** korisnika/ca, a „**Ženska mreža BiH**“ broji **5.600** pratitelja/ica.

Osim društvenih mreža, koristimo i **Viber kanal**, koji broji **68** pretplatnika/ica i služi za brzo informisanje o ključnim događajima poput Osmomartovskog marša, PitchWise festivala i kampanje „**16 dana aktivizma**“.

Naš **YouTube** kanal trenutno ima **97** videozapisa i **62** pretplatnika/ce, te služi kao platforma za edukativne materijale i promociju feminističkog aktivizma.

4457

Pratitelja/ica

> 7100

Pratitelja/ica

Ključni strateški događaji

- **Osmomartovski marš** – Tradicionalno okupljanje i ove godine je okupilo stotine učesnica i učesnika u borbi za prava žena i rodnu ravnopravnost.
- **PitchWise festival ženske umjetnosti i aktivizma** – Najvažniji feministički festival u BiH, koji okuplja umjetnice, aktivistkinje i publiku iz cijele regije, uz više od 2.300 pratitelja/ica na Facebooku.
- **Kampanja „16 dana aktivizma“** – Kampanja protiv rodno zasnovanog nasilja, koja je ostvarila impresivan doseg od 384.225 pregleda.

Uz nebrojene sate rada i još više strasti, nastavljamo širiti glas feminističke borbe za ravnopravnost, pravdu i solidarnost. Svaka aktivnost i svaki broj dokaz su da zajedno pravimo promjene!

Medijska prisutnost Fondacije CURE u 2024. godini

Tokom 2024. godine Fondacija CURE nastavila je jačati svoju prisutnost u medijskom prostoru kroz oko **30 gostovanja na televiziji, radiju i podcastima**, kao i kroz objave u online i printanim medijima. Kontinuirano smo bile prisutne u javnim debatama o pravima žena, rodno zasnovanom nasilju, femicidu, aktivizmu i ustavnim promjenama, te smo svojim izjavama, analizama i inicijativama doprinosile podizanju svijesti i zagovaranju društvenih promjena.

U protekloj godini, članice Fondacije CURE gostovale su na televizijskim stanicama poput **TVSA, N1, BHT1, FACE TV, Hayat TV i Nova TV**, gdje su govorile o ključnim društvenim i političkim temama. U fokusu medijskih istupa bile su teme vezane za Osmomartovski marš, PitchWise festival, kampanju 16 dana aktivizma, inicijativu Građanke za ustavne promjene, kao i aktuelni društveni problemi koji utiču na položaj žena i marginalizovanih grupa u BiH.

Kampanje i aktivnosti Fondacije CURE bile su prepoznate u širokem medijskom prostoru, pa su tokom godine **69 puta objavljene na online portalima**, dok su pojedine aktivnosti zabilježene i u printanim medijima. Ovaj broj odnosi se na registrovane medijske objave, ali je moguće da je stvarni broj još veći, s obzirom na to da sve objave nisu uvijek evidentirane. Pored toga, realizovano je i više radijskih gostovanja na **BH Radiju 1, Federalnom radiju, Radiju Slobodna Evropa i RSG Mediji**, gdje se razgovaralo o zagovaračkim aktivnostima, problemima u zdravstvenom sistemu i inicijativama za ustavne promjene.

Posebnu pažnju mediji su posvetili PitchWise festivalu ženske umjetnosti i aktivizma, čija je najava emitovana dva puta dnevno na KISS FM-u od 3. do 12. septembra, dok su gostovanja i intervjuji o festivalu realizovani na televiziji i online platformama.

Fondacija CURE nastavlja koristiti medijski prostor za osnaživanje žena, podizanje svijesti o društvenim problemima i zagovaranje društvenih promjena. Kroz kontinuiranu prisutnost u medijima i digitalnim kanalima, feministički narativi se šire, dopirući do sve šire publike i jačajući solidarnost i aktivizam u zajednici.

DONATORKE I DONATORI:

Kvinna till Kvinna (KTK) i UK International Development; Global Fund for Women (GFW); Fondacija TRAG/Fondacija OAK; Heart and Hand Fund; Sigrid Rausing Trust; Heinrich Böll Stiftung Sarajevo (HBS); Friedrich-Ebert-Stiftung u Bosni i Hercegovini (FES); ISCOS – Emilia Romagna; Women's World Day of Prayer (WWDP) - German Committee; IAMANEH Švicarska i Vlada Švicarske; UNICEF ReLOaD2, (EU, UNDP, Općina Novo Sarajevo)

Fondacija CURE želi da se zahvali svima vama – prijateljicama i prijateljima iz Bosne i Hercegovine i cijelog svijeta na vašoj kontinuiranoj pažnji, podršci i prijateljstvu koje nam bezrezervno pružate sve ove godine.

Tim Fondacije CURE u 2024.: Jadranka, Vedrana, Stela, Denija, Selma, Jasmina, Enida, Lana, Sanda i Jasmina.
Članovi/ice Upravnog odbora: Ranka, Hana, Nadža, Saša i Joško.

Fondacija CURE

Web: www.fondacijacure.org

Instagram: [@fondacijacure](https://www.instagram.com/fondacijacure)

Facebook: <https://www.facebook.com/fondacijacure/>

YouTube: Fondacija CURE

Nekoliko crtica o novoj društvenoj klimi u kojoj živimo i djelujemo

Zbog promjena u društvenoj klimi u kojoj organizacije civilnog društva, koje se bave ljudskim pravima i slobodama, djeluju, Fondacija CURE je krajem januara 2025. godine organizovala timski sastanak na kojem su mapirane teme koje su postale posebno aktuelne u posljednjih šest mjeseci. S obzirom na to da su one direktno ili indirektno povezane s oblastima djelovanja Fondacije CURE, ovdje ih ukratko navodimo.

U drugoj polovini 2024. godine, Bosna i Hercegovina svjedočila je ekspanziji antirodnog djelovanja, koje je kulminiralo krajem januara 2025. godine, kada je Donald Trump preuzeo mandat u Sjedinjenim Američkim Državama. Jedna od njegovih prvih izjava bila je uvod u konkretne akcije njegove administracije. Naime, izjavom da „od sada ponovo postoje samo muški i ženski rod“, započeo je institucionalni napad na prava trans osoba, prava žena i drugih marginalizovanih grupa u društvu. Konkretne posljedice ove politike uključivale su blokadu finansijske pomoći za zaštitu ljudskih prava u Evropi, što je posebno pogodilo žene i LGBTIQ osobe. Tjelesna autonomija kroz rodno izražavanje postala je posebno ugrožena jer jasno pokazuje kako funkcioniše rodno zasnovano nasilje.

Dok su sigurnost, dostojanstvo i egzistencija ugroženih zajednica dovedeni u pitanje, feministički aktivistički pokreti odgovaraju otporom. Kampanja „16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja“ formalizovala je u novembru 2024. godine svoju neprekidnu borbu, sada označenu heštegom #16days365, šaljući jasnu poruku da otpor traje svih 365 dana u godini. U ovom nesigurnom vremenu pojačanih prijetnji ljudskim pravima i slobodama, solidarnost i otpor

postaju još dragocjeniji u nastojanju da se zaštite osnovna prava svih građana i građanki.

Fondacija CURE nastavlja da mobiliše i artikuliše snažan feministički odgovor na rastuću represiju, braneći ravnopravnost koja postaje sve manje dostupna za sve veći broj ljudi, posebno djevojaka, žena i osoba različitih seksualnih i rodnih identiteta. U vremenu kada se stečena i zakonom zajamčena prava i slobode dovode u pitanje, Fondacija CURE pruža otpor nastojanjima da se društvo vrati unazad i ugrozi dostignuti nivo demokratskih prava – zaštitu od diskriminacije po bilo kojem ličnom osnovu i ravnopravnost u svim aspektima javnog i privatnog života, uključujući pravo na obrazovanje, jednaku platu za jednak rad, zdravstvenu zaštitu, seksualno i reproduktivno zdravlje te život bez bilo kojeg oblika nasilja.

Zagovaranje uvođenja pravne definicije femicida kao krivičnog djela u zakonske okvire, usklađivanje krivičnih zakona s Istanbulskom konvencijom i revidiranje kaznenih praksi postali su ključne teme uličnih akcija koje je Fondacija CURE organizovala dva puta krajem 2024. godine. Ove akcije javno su zahtijevale dosljednu primjenu zakona i izricanje strožih kazni za počinitelje rodno zasnovanog nasilja.

Na sastanku održanom krajem januara, članice Fondacije CURE su se i zvanično saglasile da u svoje aktivnosti uključuju muškarce koji dijele feminističke vrijednosti, jer su njihovi kapaciteti potrebni za pružanje otpora svim izazovima u očuvanju dostojanstva, prava i sloboda u Bosni i Hercegovini i regiji.

Obaveza
svih nas je da
spriječimo
nasilje!